

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS REKOMENDACIJA

Nr. 3/05/COL

2005 m. sausio 19 d.

dėl dioksinų ir dioksinų tipo PCB foninės koncentracijos pašaruose stebėsenos

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 109 straipsnį ir 1 protokolą,

atsižvelgdama į ELPA valstybių ir Teisingumo Teismo susitarimą dėl Priežiūros institucijos įsteigimo, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalies b punktą ir 1 protokolą,

atsižvelgdama į EEE susitarimo I priedo II skyriaus 33 punkte nurodytą teisės aktą (2002 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/32/EB dėl nepageidaujamų medžiagų gyvūnų pašaruose⁽¹⁾), iš dalies pakeistą ir 1 protokolu suderintą su EEE susitarimu,

atsižvelgdama į 2004 m. gruodžio 1 d. ELPA priežiūros institucijos sprendimą 303/04/COL, kuriame kompetentingam kolegijos nariui būtų nurodyta priimti rekomendaciją, jeigu jos projektas atitinka ELPA augalų ir gyvūnų pašarų komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) EEE susitarimo I priedo II skyriaus 33 punkte nurodytame teisės akte (2002 m. gegužės 7 d. Tarybos direktyvoje 2002/32/EB dėl nepageidaujamų medžiagų gyvūnų pašaruose) nustatoma didžiausia leistina dioksinų koncentracija pašarinėse žaliavose ir kombinuotuosiuose pašaruose.

(2) Nors toksikologiniu požiūriu dioksinų, furanų ir dioksinų tipo PCB koncentracija turėtų būti didžiausia, didžiausios leidžiamos koncentracijos vertės buvo nustatytos tik dioksinams ir furanams, o ne dioksinų tipo PCB, atsižvelgiant į labai negausius duomenis apie pastarųjų paplitimą. Pirmiau minėtame teisės akte numatyta ne vėliau kaip iki 2004 m. gruodžio 31 d. pirmą kartą peržiūrėti didžiausias leistinas koncentracijos vertes atsižvelgiant į naujus duomenis apie dioksinų ir dioksinų tipo PCB buvimą, ypač numatant įtraukti dioksinų tipo PCB į nustatomų koncentracijos verčių sąrašą.

(3) Būtina gauti patikimus visos EEE duomenis apie dioksinų tipo PCB įvairiausių gyvūnams šerti skirtuose produktuose (kaip apibrėžta atitinkamame nurodytame teisės akte), norint susidaryti aiškų vaizdą, kaip per laiką kinta šių medžiagų foninė koncentracija gyvūnų pašarams skirtuose produktuose.

(4) Svarbu žinoti, koks yra dioksinų, furanų, dioksinų tipo PCB ir ne dioksinų tipo PCB buvimo santykis, tačiau apie jį beveik nieko nežinoma. Taigi, jeigu įmanoma, surinktus mėginius būtų tikslinga iširti, siekiant nustatyti ne dioksinų tipo PCB.

(5) Pagal teisės akto 4 straipsnio 2 dalį ELPA valstybės ELPA priežiūros institucijai perduoda visą aktualią informaciją ir išvadas apie šaltinį ir priemones, kurių imtasi, kad būtų sumažinta arba panaikinta nepageidaujamų medžiagų koncentracija.

(6) ELPA valstybėms svarbu dalyvauti atliekant dioksinų ir dioksinų tipo PCB foninės koncentracijos pašaruose stebėseną; taip pat svarbu reguliariai pranešti šiuos duomenis ELPA priežiūros institucijai.

(7) Pagal Institucijos ir Teismo susitarimo 1 protokolo 2 straipsnio 1 dalį ELPA priežiūros institucija šią informaciją perduoda Europos Komisijai.

(8) ELPA valstybių dalyvavimą programose pagal šios rekomendacijos I priedą reikės įvertinti atsižvelgiant į joms taikomas EEE susitarimo I priedo II skyriaus išimtis.

(9) Šiai rekomendacijai numatomos priemonės atitinka ELPA augalų ir gyvūnų pašarų komiteto, padedančio ELPA priežiūros institucijai, nuomonę.

⁽¹⁾ OL L 140, 2002 5 30, p. 10. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2005/8/EB (OL L 27, 2005 1 29, p. 44).

REKOMENDUOJA ELPA VALSTYBĖMS:

1. Kad nuo 2004 m. iki 2006 m. gruodžio 31 d. ELPA valstybės vykdytų dioksinų, furanų ir dioksinų tipo PCB foninės koncentracijos produktuose, skirtuose gyvūnams šerti, stebėseną, taikydamos I priedo lentelėje numatomą rekomenduojamą mažiausią kasmetinio tyrimo mėginių ėmimo dažnį. Kasmet mėginių ėmimo dažnis turėtų būti persvarstomas, atsižvelgiant į sukauptą patirtį.
2. Kad ELPA valstybės ELPA priežiūros institucijai reguliariai pateiktų II priede numatytą informaciją jame nurodytu formatu, kurią būtų galima kaupti duomenų bazėje. Taip pat reikėtų pateikti praėjusių metų duomenis, gautus taikant tyrimo metodus, atitinkančius reikalavimus, nurodytus EEE susitarimo I priedo II skyriaus 1 zc punkte paminėtame

teisės akte (2002 m. liepos 26 d. Komisijos direktyva 2002/70/EB, nustatanti dioksinų ir dioksinų tipo PCB koncentracijos pašaruose nustatymo reikalavimus⁽¹⁾ ir atspindinčius foninę koncentraciją.

3. Be to, jeigu įmanoma, ELPA valstybės tuose pačiuose mėginiuose atlieka ir ne dioksinų tipo PCB tyrimą.

Priimta Briuselyje, 2005 m. sausio 19 d.

ELPA priežiūros institucijos vardu

Bernd HAMMERMANN

Kolegijos narys

⁽¹⁾ OL L 209, 2002 8 6, p. 15. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 2005/7/EB (OL L 27, 2005 1 29, p. 41).

II PRIEDAS

A. **Dioksinų, furanų, dioksinų tipo PCB ir kitų PCB kiekio pašaruose tyrimo rezultatų formos aiškinamosios pastabos**

1. BENDROJI INFORMACIJA APIE TIRIAMUS MĖGINIUS

Šalis: valstybės narės, kurioje buvo vykdyta stebėseną, pavadinimas.

Metai: stebėsenos vykdymo metai.

Produktas: ištirti pašarai. Jeigu įmanoma, vartokite 1996 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvoje 1996/25/EB dėl pašarinių žaliavų apyvartos ir naudojimo pateiktus pašarinių žaliavų terminus. Kombinuotųjų pašarų atveju būtų labai naudinga informacija apie sudėtį.

Prekybos etapas: produkto (mėginio) ėmimo vieta.

Rezultatų išraiška: rezultatai turi būti pateikti pagal produktus. Rezultatai turi būti išreikšti produktui, kuriam buvo nustatytos didžiausios koncentracijos vertės (pašarui, kuriame drėgmės kiekis 12 %, Direktyva 2002/32/EB). Jeigu tiriami ne dioksinų tipo PCB, koncentracijos vertės labai rekomenduojama išreikšti tuo pačiu pagrindu.

Mėginio ėmimo būdas: atsitiktinis mėginių ėmimas. Galima pateikti tikslinio mėginių ėmimo rezultatus, tačiau turi būti aiškiai nurodyta, kad mėginių ėmimas buvo tikslinis ir nebūtinai rodo normalias fonines koncentracijos vertes.

Metodai: nurodyti taikytą metodą.

Akredituotas: nurodoma, ar tyrimo metodas yra akredituotas ar ne.

Neapibrėžtis (%): tyrimo metodui būdingos neapibrėžties procentinės dalys.

2. KONKRETI INFORMACIJA APIE TIRIAMUS MĖGINIUS

Mėginių skaičius: tos pačios rūšies tiriamo produkto mėginių skaičius. Jeigu turite rezultatus apie mėginius, kurių yra daugiau negu pažymėtų skilčių, formos gale pridėkite naujas skiltis su skaičiumi.

Gamybos būdas: įprastas (ekologinis) (kiek įmanoma išsamiau).

Vieta: jeigu tinka, sritis arba regionas, kuriame mėginys buvo paimtas, jeigu įmanoma, nurodant, ar tai yra kaimo vietovė, miesto teritorija, pramonės zona, uostas, atvira jūra ir t. t. Pvz., *Briuselis – miesto teritorija, Viduržemio jūra – atvira jūra.*

Submėginių skaičius: jeigu tiriamas jungtinis mėginys, turėtų būti nurodytas submėginių skaičius (atskirų mėginių skaičius). Jeigu tyrimo rezultatas yra pagrįstas tik vienu mėginiu, skiltyje turėtų būti įrašyta „1“. Jungtinio mėginio submėginių skaičius gali skirtis, todėl jį nurodykite prie kiekvieno mėginio.

Riebalų kiekis (%): riebalų kiekio mėginyje procentinė dalis (jeigu yra).

Drėgmės kiekis (%): drėgmės kiekio mėginyje procentinė dalis (jeigu yra).

3. REZULTATAI

Dioksinai, furanai, dioksinų tipo PCB: kiekvieno giminingo junginio rezultatai turėtų būti pateikti **trilijonosiomis dalimis – nanogramais viename kilograme** (ng/kg).

Ne dioksinų tipo PCB: kiekvieno giminingo junginio rezultatai turėtų būti pateikti **milijardosiomis dalimis – mikrogramais viename kilograme** (µg/kg).

LOQ: kiekybinio nustatymo riba ng/kg arba µg/kg (ne dioksinų tipo PCB).

LOD: radimo riba ng/kg arba µg/kg (ne dioksinų tipo PCB).

Jeigu tiriamų giminingų junginių koncentracija mažesnė negu LOD (radimo riba), rezultatų langelyje turėtų būti įrašyta „< LOD“ (LOD turėtų būti pateikiama kaip vertė). Jeigu tiriamų giminingų junginių koncentracija mažesnė negu LOQ (nustatymo riba), rezultatų langelyje turėtų būti įrašyta „< LOQ“ (LOQ turėtų būti pateikiama kaip vertė).

Jeigu be PCB-7 ir dioksinų tipo PCB tiriami kiti PCB giminingi junginiai, formoje reikia įrašyti PCB giminingo junginio numerį, pvz., 31, 99, 110 ir t. t. Jeigu tiriant mėginį nustatoma daugiau PCB giminingų junginių negu yra pažymėtų eilučių, formos apačioje tiesiog pridėkite naujas eilutes.

4. PASTABOS

Be naudojamo lipidų ekstrahavimo metodo, galima įrašyti papildomas atitinkamas pastabas apie pateiktus duomenis.

B. Dioksinų, furanų, dioksinų tipo PCB ir kitų PCB kiekio paaruose giminingų junginių tyrimo rezultatų ataskaitos forma

Salis	
Metai	
Produktas	
Prekybos etapas	
Rezultatų išraiška	
Mėginio ėmimo būdas	
Mėginių skaičius	
Gamybos būdas	
Vieta	
Submėginių skaičius	
Riebalų kiekis (%)	
Drėgnės kiekis (%)	

Pastabos

Naudojamas lipidų ekstrahavimo metodas

Dioksimai ir furanai (ng/kg)	Giminingi junginiai	Toksiškumo ekvivalentiškumo faktorius (TEF)	LOQ	Regeneravimas (%)	Rezultatai	Toksiškumo ekvivalentas (TEQ)
Metodai	2,3,7,8 – TCDD	1				
Radimas	1,2,3,7,8 – PeCDD	1				
Vienetas	1,2,3,4,7,8 – HxCDD	0,1				
Akredituotas	1,2,3,6,7,8 – HxCDD	0,1				
Neapibrėžtis (%)	1,2,3,7,8,9 – HxCDD	0,1				
	1,2,3,4,6,7,8 – HpCDD	0,0001				
	OCDD	0,0001				
	2,3,7,8 – TCDF	0,1				
	1,2,3,7,8 – PeCDF	0,05				
	2,3,4,7,8 – PeCDF	0,5				
	1,2,3,4,7,8 – HxCDF	0,1				
	1,2,3,6,7,8 – HxCDF	0,1				
	1,2,3,7,8,9 – HxCDF	0,1				
	1,2,3,6,7,8 – HxCDF	0,1				
	1,2,3,4,6,7,8 – HpCDF	0,01				
	1,2,3,4,7,8,9 – HpCDF	0,01				
	OCDF	0,0001				

Bendra TEQ vertė – PCDD/PCDF	
Viršutinė riba	
Vidurinė riba	
Apatinė riba	

Ne orto-PCB (pg/g arba ng/kg)	PCB giminingi junginiai	Toksiškumo ekvivalentiškumo faktorius (TEF)	LOQ	Regeneravimas (%)	Rezultatai	Toksiškumo ekvivalentas (TEQ)
Metodai	PCB-77	0,0001				
Radimas	PCB-81	0,0001				
Vienetas	PCB-126	0,1				
Akredituotas	PCB-169	0,01				
Neapibrėžtis (%)						
Mono-orto-PCB (pg/g arba ng/kg)	PCB giminingi junginiai	Toksiškumo ekvivalentiškumo faktorius (TEF)	LOQ <th>Regeneravimas (%)</th> <th>Rezultatai</th> <th>Toksiškumo ekvivalentas (TEQ)</th>	Regeneravimas (%)	Rezultatai	Toksiškumo ekvivalentas (TEQ)
Metodai	PCB-105	0,0001				
Radimas	PCB-114	0,0005				
Vienetas	PCB-118	0,0001				
Akredituotas	PCB-123	0,0001				
Neapibrėžtis (%)	PCB-156	0,0005				
	PCB-157	0,0005				
	PCB-167	0,00001				
	PCB-189	0,0001				

Bendra TEQ vertė-PCB	
Viršutinė riba	
Vidurinė riba	
Apatinė riba	

